

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (Евратом) 2021/100 НА СЪВЕТА

от 25 януари 2021 година

за създаване на специална финансова програма за извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения и управлението на радиоактивни отпадъци и за отмяна на Регламент (Евратом) № 1368/2013

СЪВЕТАТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 203 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с Римската декларация на ръководителите на 27 държави членки и на Европейския съвет, Европейския парламент и Европейската комисия от 25 март 2017 г. бюджетът на Съюза следва да подпомогне изграждането на безопасна и сигурна Европа. Програмите за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения вече са дали принос в това отношение и имат потенциала да допринасят и в бъдеще. След спирането на дадено ядрено съоръжение основното положително въздействие, което трябва да се постигне, е постепенното намаляване на радиологичния риск за работниците, населението и околната среда в съответните държави членки, както и в Съюза като цяло.
- (2) Една специална финансова програма може да генерира допълнителна добавена стойност за ЕС, превръщайки се в референтен показател в рамките на Съюза за безопасното управление на технологичните въпроси в областта на извеждането от експлоатация и разпространението на знания. Финансовата помощ по такава финансова програма следва да се предоставя въз основа на предварителна оценка, в която се установяват специфичните потребности и се демонстрира добавена стойност за ЕС, с цел да се подпомогне извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения и безопасното управление на радиоактивни отпадъци.
- (3) Дейностите, обхванати от настоящия регламент, следва да бъдат съобразени с приложимото право на Съюза и с приложимото национално право. Финансовата помощ по настоящия регламент следва да остане изключение, без да се накърняват принципите и целите, произтичащи от законодателството на Съюза в областта на ядрената безопасност, а именно Директива 2009/71/Евратом на Съвета ⁽²⁾, и в областта на управлението на отпадъците, по-специално Директива 2011/70/Евратом на Съвета ⁽³⁾. Съгласно член 4, параграф 1 и член 7, параграф 1 от Директива 2011/70/Евратом държавите членки носят крайната отговорност за безопасното управление на генерираните радиоактивни отпадъци и отработено гориво.
- (4) В съответствие с Протокола относно условията и договореностите за приемането на Република България и на Румъния в Европейския съюз ⁽⁴⁾, приложен към Договор за присъединяването на Република България и Румъния към Европейския съюз ⁽⁵⁾ („Договорът за присъединяване“), България се задължи да затвори блокове 1 и 2 и блокове 3 и 4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ съответно до 31 декември 2002 г. и 31 декември 2006 г. и впоследствие да ги изведе от експлоатация. Извеждането от експлоатация генерира за България значителна финансова тежест, свързана с преки и непреки разходи. В съответствие с поетите задължения България спря всички посочени блокове в рамките на определените срокове.

⁽¹⁾ Становище от 16 януари 2019 г. (ОВ С 411, 27.11.2020 г., стр. 494).

⁽²⁾ Директива 2009/71/Евратом на Съвета от 25 юни 2009 г. за установяване на общностна рамка за ядрената безопасност на ядрените инсталации (ОВ L 172, 2.7.2009 г., стр. 18).

⁽³⁾ Директива 2011/70/Евратом на Съвета от 19 юли 2011 г. за създаване на рамка на Общността за отговорно и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци (ОВ L 199, 2.8.2011 г., стр. 48).

⁽⁴⁾ ОВ L 157, 21.6.2005 г., стр. 29.

⁽⁵⁾ ОВ L 157, 21.6.2005 г., стр. 11.

- (5) В съответствие с Протокол № 9 относно блок 1 и блок 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ в Словакия, приложен към Акта относно условията на присъединяването на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словакия република и промените в Учредителните договори на Европейския съюз ⁽⁶⁾ („Актът за присъединяване“), Словакия се задължи да затвори блок 1 и блок 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ съответно до 31 декември 2006 г. и 31 декември 2008 г. и впоследствие да ги изведе от експлоатация. Извеждането от експлоатация генерира за Словакия значителна финансова тежест, свързана с преки и непреки разходи. В съответствие с поетите задължения Словакия спря всички посочени блокове в рамките на определените срокове.
- (6) Съгласно задълженията си съответно по Договора за присъединяването и Акта за присъединяване и с помощта от Съюза България и Словакия постигнаха значителен напредък към извеждането от експлоатация на ядрените електроцентрали „Козлодуй“ и „Бохунице V1“. За безопасното постигане на крайното състояние на извеждането от експлоатация е необходима допълнителна работа. Въз основа на текущите планове за извеждане от експлоатация, завършването на работата по извеждането от експлоатация е предвидено за края на 2030 г. за атомната електроцентрала „Козлодуй“ и до 2025 г. за атомната електроцентрала „Бохунице V1“.
- (7) Съвместният изследователски център (СИЦ) на Европейската комисия беше създаден по силата на член 8 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия („Договора за Евратом“). При прилагане на посочения член в периода 1960—1962 г. между Европейската общност за атомна енергия и Германия, Белгия, Италия и Нидерландия бяха сключени договорености за обекти. В случаите на Италия и Нидерландия националните ядрени съоръжения бяха прехвърлени на Общността. И в четирите обекта беше създадена инфраструктура, предназначена за научноизследователска дейност в ядрената област, включваща нови съоръжения. Някои от тези съоръжения все още се използват, някои от тях са спрени, в част от случаите преди повече от 20 години, но като цяло съоръженията са до голяма степен остарели.
- (8) Въз основа на член 8 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия и съгласно член 7 от Директива 2011/70/Евратом, СИЦ, като притежател на лицензия, трябва да управлява своите натрупани пасиви от ядрени дейности и да изведе от експлоатация своите ядрени съоръжения, спрени в съответствие с приложимото национално законодателство. В съответствие с това програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на ядрените отпадъци стартира през 1999 г. със съобщение до Европейския парламент и до Съвета, като от този момент Комисията редовно представя актуална информация относно напредъка на тази програма.
- (9) Комисията стигна до заключението, че оптималният вариант за удовлетворяване на изискванията, произтичащи от член 5, параграф 1, буква е) и член 7 от Директива 2011/70/Евратом, е да се следва стратегия, която комбинира дейностите по извеждане от експлоатация и управление на отпадъците, като същевременно стартира обсъждания между СИЦ и държавите членки — домакини, относно евентуалното прехвърляне на пасивите във връзка с извеждането от експлоатация и управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци по взаимни споразумения между Комисията и държавите членки — домакини. СИЦ следва да осигурява и поддържа адекватни ресурси за изпълнение на задълженията си във връзка с извеждането от експлоатация и безопасността при управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци.
- (10) Настоящият регламент отговаря на потребностите, установени за многогодишната финансова рамка за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г., и определя финансов пакет за цялата продължителност на програмите за подпомагане на извеждането от експлоатация на блокове 1—4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ в България („програма Козлодуй“) и на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ в Словакия („програма Бохунице“), както и за извеждането от експлоатация и управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци от ядрените съоръжения на Комисията в четири обекта на СИЦ, а именно СИЦ-Геел в Белгия, СИЦ-Карлсруе в Германия, СИЦ-Испра в Италия и СИЦ-Петен в Нидерландия („програма на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците“). Този финансов пакет представлява основната референтна сума за Европейския парламент и Съвета в хода на годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 17 от Междунституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление ⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ ОВ L 236, 23.9.2003 г., стр. 33.

⁽⁷⁾ ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

- (11) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ („Финансовият регламент“) се прилага по отношение на специалната финансова програма за извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения и управлението на радиоактивни отпадъци („програмата“). Във Финансовия регламент са предвидени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, поръчките, непрякото управление, финансовите инструменти, бюджетните гаранции, финансовата помощ и възстановяването на разходите на външните експерти.
- (12) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ и Регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95 ⁽¹⁰⁾, (Евратом, ЕО) № 2185/96 ⁽¹¹⁾ и (ЕС) 2017/1939 ⁽¹²⁾ на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, в това число измами, със събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, с налагане на административни санкции. По-специално, съгласно регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване на наличието на измами, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза.

В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹³⁾. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (13) Настоящият регламент не засяга резултатите от каквито и да било бъдещи процедури, свързани с държавни помощи, които може да бъдат предприети в съответствие с членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
- (14) Размерът на бюджетните кредити, определени за програмата, както и програмният период и разпределението на финансовите средства между дейностите, могат да бъдат преразгледани въз основа на резултатите от междинните и окончателните доклади за оценка. Допълнителна бюджетна гъвкавост може да се постигне чрез преразпределяне на финансови средства между дейностите, където и когато е необходимо, като се даде приоритет на дейности, спомагащи за преодоляване на свързаните с безопасността предизвикателства, по отношение на извеждането от експлоатация и управлението на радиоактивни отпадъци на блокове 1—4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ в България и на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ в Словакия, без да се засягат други дейности, осъществявани в рамките на настоящия регламент, и в съответствие с Финансовия регламент.
- (15) Програмата следва да включва и създаването на знания и споделяне на опит. Придобитите в нейните рамки опит и знания, и извлечените поуки от програмата относно процеса на извеждане от експлоатация следва да се разпространяват в Съюза в координация и при взаимодействие с програмата на Съюза за дейностите по извеждане от експлоатация в Литва, тъй като подобни мерки генерират максимална добавена стойност за ЕС и допринасят за

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁽¹³⁾ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

безопасността на работниците и населението, както и за опазването на околната среда. Обхватът, процедурата и икономическите аспекти на сътрудничеството следва да бъдат подробно изложени в многогодишната работна програма и също да могат да бъдат предмет на споразумения между държавите членки и/или с Комисията.

- (16) СИЦ следва да улеснява разпространението на знания сред различните заинтересовани страни в Съюза по координиран начин, например като извършва анализи на пазара, прегледи и оценки на потребностите от знания в Съюза, като набелязва потенциални насоки за сътрудничество, заинтересовани страни и сфери, в които създадените при изпълнението на програмата знания биха генерирали максимална добавена стойност, и като разработва формати за обмен на знания. Разпространението на създадените знания следва да бъде финансирано от СИЦ. Всяка държава членка следва да може да инициира развитие на връзки и обмен за разпространение на знания.
- (17) За да се гарантира безопасност и да се осигури възможно най-голяма ефикасност, извеждането от експлоатация на ядрените съоръжения и управлението на радиоактивни отпадъци, обхванати от настоящия регламент, следва да се извършват с помощта на най-добрия наличен технически опит и при надлежно отчитане на естеството и технологичните спецификации на съоръженията, които предстои да бъдат изведени от експлоатация, като при това се вземат предвид най-добрите международни практики.
- (18) България, Словакия и Комисията следва да гарантират ефективно наблюдение и контрол върху развитието на процеса на извеждане от експлоатация, с цел да се гарантира максимална добавена стойност за ЕС на финансирането, отпуснатото съгласно настоящия регламент, въпреки че крайната отговорност по извеждането от експлоатация се носи от двете засегнати държави членки. Това включва ефективно измерване на напредъка и изпълнението и при необходимост прилагане на коригиращи мерки. За тази цел следва да се създаде комитет с наблюдателни и информационни функции, който да се съ-председателства от представител на Комисията и на съответната държава членка. По подобен начин група от независими експерти от държавите членки, назначени от Комисията подпомага програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците.
- (19) Съгласно точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁽¹⁴⁾ програмата следва да се оценява въз основа на информацията, събрана в съответствие със установените специални изисквания за мониторинг, като същевременно се избягва административната тежест, по-специално за държавите членки, както и свърхурегулирането. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели, които да служат като основа за оценка на последиците на програмата по места.
- (20) Дейностите по програма „Козлодуй“ и програма „Бохунице“ следва да бъдат определени в рамките, определени в плановете за извеждане от експлоатация, представени от България и Словакия в съответствие с Регламент (Евратом) № 1368/2013 на Съвета⁽¹⁵⁾. С тези плановете са определени обхватът на тези програми, както и зададените крайни фази, целеви дати и крайни срокове за извеждането от експлоатация. Те обхващат също и дейностите по извеждане от експлоатация, свързаните с тях графици, разходи и необходими човешки ресурси.
- (21) Дейностите по програма „Козлодуй“ и програма „Бохунице“ следва да се извършват със съвместните финансови усилия на Съюза и съответно България и Словакия съгласно практиката на съфинансиране, въведена по предходни програми.
- (22) Регламент (Евратом) № 1368/2013 следва да бъде отменен.
- (23) Специален доклад № 22/2016 на Сметната палата, озаглавен „Програми на ЕС за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения в Литва, България и Словакия: постигнат е известен напредък след 2011 г., но предстоят сериозни предизвикателства“ беше взет надлежно предвид.

⁽¹⁴⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

⁽¹⁵⁾ Регламент (Евратом) № 1368/2013 на Съвета от 13 декември 2013 г. за подкрепата на Съюза за програмите за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения в България и Словакия и за отмяна на регламенти (Евратом) № 549/2007 и (Евратом) № 647/2010 (ОВ L 346, 20.12.2013 г., стр. 1).

- (24) За да се осигурят еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁶⁾.
- (25) Към настоящия регламент следва да се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета на основание член 322 от (ДФЕС). Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение и предвиждат проверки по отношение на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС се отнасят също за общия режим на обвързаност с условия за защитата на бюджета на Съюза.
- (26) Методите за изпълнение и формите на финансиране от Съюза, посочени в настоящия регламент, следва да се избират в зависимост от възможността чрез тях да се осъществяват специфичните цели на дейностите и да се постигат резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверки, административната тежест и очакваният риск от неспазване. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се създава специална финансова програма за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения и управление на радиоактивни отпадъци („програмата“) за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г., с акцент върху установените потребности на текуща основа. Тя подпомага:
- а) безопасното извеждане от експлоатация на блокове 1—4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ в България и на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“ в Словакия, включително управлението на радиоактивни отпадъци, съобразно установените потребности в съответния план за извеждане от експлоатация; и
 - б) изпълнението на процеса за извеждане от експлоатация и управлението на радиоактивни отпадъци от ядрените съоръжения на Комисията в обектите на Съвместния изследователски център (СИЦ), а именно СИЦ-Геел в Белгия, СИЦ-Карлсруе в Германия, СИЦ-Испра в Италия и СИЦ-Петен в Нидерландия.
2. С настоящия регламент се определят целите на програмата, нейният бюджет за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г., методите на изпълнение и формите на финансиране от Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „извеждане от експлоатация“ означава административните и технически мерки в съответствие с националното право, които позволяват частичното или пълно премахване на регулаторния контрол от ядрено съоръжение и които са насочени към осигуряване на дългосрочна защита на населението и на околната среда, включително намаляване на нивата на остатъчни радионуклиди в материалите и на площадката на ядреното съоръжение;

⁽¹⁶⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- 2) „план за извеждане от експлоатация“ означава документ, който съдържа подробна информация относно предложеното извеждане от експлоатация и обхваща следното: избраната стратегия за извеждане от експлоатация; графика, вида и последователността на дейностите по извеждане от експлоатация; прилаганата стратегия за управление на отпадъците, включително освобождаване от регулаторен контрол; предлаганата крайна фаза; съхраняването и погребването на отпадъците от извеждането от експлоатация; графика за извеждане от експлоатация; оценките за разходите за завършване на извеждането от експлоатация; както и съответните цели, очаквани резултати, междинни цели, целеви дати и съответните ключови показатели за изпълнението, включително по целесъобразност, показатели, основани на придобита стойност. Планът за извеждане от експлоатация се изготвя от притежателя на лицензията за ядреното съоръжение и се отразява в многогодишните работни програми на програмата;
- 3) „програма „Козлодуй““ означава частта на програмата, която се отнася до извеждането от експлоатация на блокове 1, 2, 3 и 4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“, разположена в Козлодуй, България;
- 4) „програма „Бохунице““ означава частта на програмата, която се отнася до извеждането от експлоатация на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“, разположена в Jaslovské Bohunice, Словакия;
- 5) „програма на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците“ означава частта на програмата, която се отнася до извеждането от експлоатация на ядрените съоръжения и управлението на радиоактивните отпадъци от ядрените съоръжения на Комисията в обектите на СИЦ, а именно СИЦ-Геел в Белгия, СИЦ-Карлсруе в Германия, СИЦ-Испра в Италия и СИЦ-Петен в Нидерландия.

Член 3

Цели на програмата

1. Общата цел на програмата е да се осигури финансиране за извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения и управлението на радиоактивни отпадъци в съответствие с потребностите, установени в съответния план за извеждане от експлоатация.
2. Въз основа на текущите потребности за периода от 1 януари 2021 до 31 декември 2027 г., програмата, в допълнение към създаването на знания относно процеса на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения и управлението на радиоактивни отпадъци в резултат на дейностите по извеждане от експлоатация, цели по-специално да:
 - а) подпомогне България и Словакия при изпълнението съответно на програма „Козлодуй“ и програма „Бохунице“, включително по отношение на управлението и съхраняването на радиоактивни отпадъци, съобразно установените потребности в съответния план за извеждане от експлоатация, със специален акцент върху произтичащите от това предизвикателства, свързани с безопасността; и
 - б) подкрепи програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци;
3. Специфичните цели на програмата са следните:
 - а) осъществяване на дейностите, включени в съответните планове за извеждане от експлоатация, демонтирането и обеззаразяването на блокове 1, 2, 3 и 4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ и на блокове 1 и 2 на атомната електроцентрала „Бохунице“, включително свързаните системи, структури, компоненти и прилежащи сгради, безопасното управление на радиоактивните отпадъци съобразно установените потребности в съответните планове за извеждане от експлоатация, подкрепа за човешките ресурси и пристъпване към освобождаването от регулаторен контрол на блокове от 1 до 4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“ и блокове 1 и 2 атомната електроцентрала „Бохунице“;
 - б) подкрепа за плана за извеждане от експлоатация и осъществяване на дейностите за демонтиране и обеззаразяване на ядрените съоръжения на Комисията в обектите на СИЦ в съответствие с националното право на държавата членка — домакин, осъществяване на безопасно управление на съответните радиоактивни отпадъци и по целесъобразност подготовка на възможното прехвърляне на свързаните ядрени пасиви от СИЦ към държавата членка — домакин;
 - в) подкрепа за СИЦ да развива връзки и да подобрява обмена между заинтересованите страни от Съюза по въпросите на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения, за да се осигури разпространението на знания и споделянето на придобития опит във всички имащи отношение области като научните изследвания и иновациите, регулирането и обучението, както и за да се развият потенциални взаимодействия на равнището на Съюза.

Прехвърлянето, посочено в буква б) от алинея първа не се налага на никоя държава членка — домакин и е предмет на взаимно двустранно споразумение, сключено между Комисията и държавата членка — домакин. Това взаимно двустранно споразумение включва разпоредба, че всички разходи за извеждане от експлоатация на ядрените съоръжения на Комисията в обектите на СИЦ и съхраняване на свързаните с тях радиоактивни отпадъци се заплащат от Съюза и са в пълно съответствие с Директива 2011/70/Евратом на Съвета;

4. Подробно описание на специфичните цели е изложено в приложения I, II и III. Въз основа на резултата от оценките, извършени в съответствие с член 11, Комисията може да изменя чрез актове за изпълнение приложения I или II в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 13, параграф 2.

Член 4

Бюджет на програмата

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата в периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г. е в размер на 466 000 000 EUR по текущи цени.
2. Сумата, посочена в параграф 1, се разпределя по следните категории разходи:
 - а) 63 000 000 EUR за дейности по програма „Козлодуй“;
 - б) 55 000 000 EUR за дейности по програма „Бохунице“;
 - в) 348 000 000 EUR за дейности по програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и за управление на отпадъците, включително за дейности за постигане на специфичната цел, посочена в член 3, параграф 3, буква в).
3. Бюджетна гъвкавост може да се постигне чрез преразпределяне на финансови средства между дейностите по програмата след извършване на оценките в съответствие с член 11 и съгласно Финансовия регламент, като се даде приоритет на дейностите, спомагащи за преодоляване на свързаните с безопасността предизвикателства, по отношение на извеждането от експлоатация и управлението на радиоактивни отпадъци.
4. Сумата, посочена в параграф 1, може да покрива разходи по дейности за изпълнение на програмата, включени в съответните планове за извеждане от експлоатация, като например дейности за подготовка, наблюдение, контрол, одит и оценка, включително корпоративни информационни системи.
5. Бюджетните кредити за дейности, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни вноски.

Член 5

Разпространение на знания

1. Знанията, създадени в процеса на изпълнение на програмата, се разпространяват на равнището на Съюза.
2. Дейностите за осъществяване на посочената в параграф 1 дейност се финансират в рамките на програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците. СИЦ координира структурирането на знанията и разпространението им в държавите членки.
3. Процесът на разпространение на знания се включва и дефинира в работната програма, посочена в член 9.

Член 6

Методи на изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление от субектите, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.
2. Финансиране от Съюза по програмата може да бъде предоставено чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент.

Член 7

Допустими дейности

Допустими за финансиране от Съюза са само дейности в изпълнение на целите, посочени в член 3.

Член 8

Проценти на съфинансиране

Без да се засягат разпоредбите на член 190, параграф 1 от Финансовия регламент максималният процент на съфинансиране от Съюза, приложим за периода, посочен в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, не надвишава 50 % за програмата „Козлодуй“ и 50 % за програмата „Бохунице“. Оставашото съфинансиране се осигурява съответно от България и Словакия. Дейностите, необходими за разпространението на знания, посочени в член 5 от настоящия регламент, се финансират в размер от 100 % от Съюза.

Член 9

Работни програми

1. Програмата „Козлодуй“ и програмата „Бохунице“ се изпълняват чрез многогодишни работни програми, посочени в член 110 от Финансовия регламент. Тези многогодишни работни програми се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 13, параграф 2.
2. Програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците се изпълнява чрез многогодишни работни програми и се приема в съответствие с процедурата, посочена в член 4 от Решение 96/282/Евратом на Комисията ⁽¹⁷⁾.
3. Многогодишните работни програми, посочени в параграфи 1 и 2, отразяват плановете за извеждане от експлоатация и служат като основа за наблюдението и оценката на програма „Козлодуй“ и програма „Бохунице“.
4. В многогодишните работни програми по параграфи 1 и 2 се посочва текущото състояние, целите, очакваните резултати, съответните показатели за изпълнение и графикът за използването на финансовите средства, и се определя подробностите за разпространението на знания.

Член 10

Докладване и наблюдение

1. Показателите за докладване относно напредъка на програмата по отношение на постигането на целите, определени в член 3, са посочени в приложение IV.
2. Системата за отчитане на изпълнението гарантира ефикасно, ефективно и навременно събиране на данните за наблюдението на изпълнението на програмата и на нейните резултати. За тази цел на получателите на финансови средства от Съюза и, когато е приложимо, на държавите членки се налагат изисквания за докладване, пропорционални на общите разходи и свързаните с програмата рискове.
3. В края на всяка година Комисията изготвя доклад за напредъка на извършената през предходните години работа, който включва и процента дейности, представляващи резултат от тръжни процедури, и го представя на Европейския парламент и на Съвета.

⁽¹⁷⁾ Решение 96/282/Евратом на Комисията от 10 април 1996 г. относно реорганизацията на Съвместния изследователски център (ОВ L 107, 30.4.1996 г., стр. 12).

Член 11

Оценка

1. Извършват се навременни оценки, които да послужат в процеса на вземане на решения.
2. Междинната оценка на програмата се извършва, след като за изпълнението на програмата се натрупа достатъчно информация, но не по-късно от четири години след началото на периода, посочен в член 1, параграф 1. При междинната оценка се разглежда също и възможността за изменение на многогодишните работни програми, посочени в член 9.
3. В края на изпълнението на програмата, но не по-късно от пет години след края на периода, посочен в член 1, параграф 1, Комисията извършва окончателна оценка на програмата.
4. Комисията съобщава на Европейския парламент и на Съвета заключенията от оценките, заедно със забележките си по тях.

Член 12

Одити

Одитите на използването на приноса от Съюза и националния принос, проведени от лица или субекти, включително лица или субекти, различни от онези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити, съставляват основата на общата увереност по смисъла на член 127 от Финансовия регламент.

Член 13

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато становището на комитета трябва да бъде получено по писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, ако в рамките на срока за даване на становище, председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета отправят такова искане.

Член 14

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на средства от Съюза посочват произход на тези средства и гарантират видимост на финансирането от Съюза, по-специално, когато популяризират дейностите и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целенасочена информация на различна аудитория, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата, дейностите, осъществявани според програмата, и получените резултати.
3. Финансовите ресурси, отпуснати за програмата, допринасят също за институционалната комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, посочени в член 3.

Член 15**Отмяна**

Регламент (Евратом) № 1368/2013 се отменя.

Член 16**Преходни разпоредби**

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на дейностите, предприети съгласно Регламент (Евратом) № 1368/2013, който продължава да се прилага за тези дейности до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за програмата може да покрива и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът от програма „Козлодуй“ и програма „Бохунице“ към мерките, приети съгласно Регламент (Евратом) № 1368/2013.
3. Ако е необходимо, в бюджета на Съюза могат да се записват бюджетни кредити и след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в член 4, параграф 3, за да се осигури възможност за управлението на дейностите, които не са приключили до 31 декември 2027 г.

Член 17**Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2021 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 25 януари 2021 година.

За Съвета

Председател

J. BORRELL FONTELLES

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Подробно описание на целите на програма „Козлодуй“

1. Общата цел на програмата „Козлодуй“ е да се подпомогне България при управлението на свързаните с безопасността предизвикателства, по отношение на извеждането от експлоатация на блокове 1, 2, 3 и 4 на атомната електроцентрала „Козлодуй“. Основните предизвикателства по отношение на безопасността, които трябва да се преодолеят с помощта на програма „Козлодуй“, са следните:
 - а) демонтиране и обеззаразяване на реакторните отделения и компоненти в съответствие с плановете за извеждане от експлоатация. Напредъкът, отбелязан по отношение на тази цел, следва да се измерва въз основа на количеството и вида на демонтираните материали, както и на придобитата стойност;
 - б) безопасно управление на извеждането от експлоатация и на радиоактивните отпадъци съобразно установените потребности в съответния план за извеждане от експлоатация и на активираните материали и демонтираните материали, включително обеззаразяването им до момента за междинно съхранение или погребване (в зависимост от категорията на отпадъците), както и при необходимост доизграждане на инфраструктурата за управление на отпадъците и материалите. Тази цел трябва да бъде постигната в съответствие с плана за извеждане от експлоатация и с необходимото управление на радиоактивните отпадъци. Напредъкът, отбелязан по отношение на тази цел, следва да се измерва въз основа на количеството и вида на материалите, освободени от регулаторен контрол, на безопасно съхраняваните или погребаните отпадъци, както и на придобитата стойност; и
 - в) по-нататъшно понижаване на нивото на радиологичните рискове. Напредъкът, отбелязан по отношение на тази цел трябва да се измерва чрез оценка на безопасността на дейностите и на съоръжението, като се определят начини, по които могат да възникнат потенциални облъчвания, и се оценяват вероятностите и мащабите на потенциалните облъчвания. В програма „Козлодуй“, освобождаването на съоръженията от регулаторен контрол до съответните равнища, освободени от регулаторен контрол, е предвидено да се извърши до края на 2030 г.
 2. Общата цел на програма „Козлодуй“ се допълва от целта за повишаване на добавената стойност за ЕС на посочената програма чрез принос към разпространението на знания по отношение на процеса на извеждане от експлоатация (генерирани при изпълнението ѝ) за всички държави — членки. През финансовия период, започващ през 2021 г., програма „Козлодуй“, трябва да постигне следните резултати:
 - а) развиване на отношения и обмен между заинтересованите страни в Съюза (например държави членки, органи по безопасността и оператори на комунални инфраструктури и оператори по извеждане от експлоатация);
 - б) документиране на явни знания и осигуряване на достъп до тях чрез многостранен трансфер на знания, относно въпроси, свързани с процеса на управление на дейностите по извеждане от експлоатация и управление на отпадъци, на най-добрите управленски практики, както и на технологичните предизвикателства и процесите по извеждане от експлоатация на оперативно и организационно равнище, за да се развият потенциални взаимодействия на равнище на Съюза.
- Тези дейности могат да бъдат финансирани от Съюза в размер от 100 %.
- Напредъкът, отбелязан по отношение на тази цел, трябва да бъде измерван с количеството създадени продукти на знанието и тяхното популяризиране.
3. Погребването на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в дълбоки геоложки хранилища и съответната подготовка се изключват от обхвата на финансовия пакет, посочен в член 4, параграф 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Подробно описание на целите на програма „Бохунице“

1. Общата цел на програмата „Бохунице“ е да се подпомогне Словакия при управлението на свързаните с безопасността предизвикателства, по отношение на извеждането от експлоатация на блок 1 и блок 2 на атомната електроцентрала „Бохунице V1“. Основните предизвикателства по отношение на безопасността, които трябва да се преодолеят с помощта на програмата „Бохунице“, са следните:
 - а) демонтиране и обеззаразяване на реакторните помещения и компоненти в съответствие с планове за извеждане от експлоатация. Напредъкът, отбелязан по отношение на тази цел следва да се измерва въз основа на количеството и вида на демонтираните материали, както и на придобитата стойност;
 - б) безопасно управление на извеждането от експлоатация и на радиоактивните отпадъци съобразно установените потребности в съответния план за извеждане от експлоатация и на активираните материали и демонтираните материали, включително обеззаразяването им до момента за междинно съхранение или погребване (в зависимост от категорията на отпадъците), както и при необходимост доизграждане на инфраструктурата за управление на отпадъците и материалите. Тази цел трябва да бъде постигната в съответствие с плана за извеждане от експлоатация и необходимото управление на радиоактивните отпадъци. Напредъкът, отбелязан по отношение на тази цел, следва да се измерва въз основа на количеството и вида на материалите, освободени от регулаторен контрол, на безопасно съхраняваните или погребаните отпадъци, както и на придобитата стойност; и
 - в) по-нататъшно понижаване на нивото на радиологичните рискове. Напредъкът, отбелязан по отношение на тази цел, трябва да се измерва чрез оценка на безопасността на дейностите и на съоръжението, като се определят начини, по които могат да възникнат потенциални облъчвания, и се оценяват вероятностите и мащабите на потенциалните облъчвания. В програма „Бохунице“ освобождаването на съоръженията от регулаторен контрол до съответните равнища, освободени от регулаторен контрол, е предвидено да се извърши до 2025 г.
 2. Общата цел на програмата „Бохунице“ се допълва от целта за повишаване на европейската добавена стойност на посочената програма чрез принос към разпространението на знания по отношение на процеса на извеждане от експлоатация (генерирани при изпълнението ѝ) за всички държави — членки. През финансовия период, започващ през 2021 г., програмата „Бохунице“ трябва да постигне следните резултати:
 - а) развиване на отношения и обмен между заинтересованите страни в Съюза (например държави членки, органи по безопасността, и оператори на комунални инфраструктури и оператори по извеждане от експлоатация);
 - б) документиране на явни знания и осигуряване на достъп до тях чрез многостранен трансфер на знания, относно въпроси, свързани с процеса на управление на дейностите по извеждане от експлоатация и управление на отпадъци, на най-добрите управленски практики, както и на технологичните предизвикателства и процесите по извеждане от експлоатация на оперативно и организационно равнище, за да се развият потенциални взаимодействия на равнище Съюза.
- Тези дейности могат да бъдат финансирани от Съюза в размер от 100 %.
- Напредъкът, отбелязан по отношение на тази цел, трябва да бъде измерван с количеството създадени продукти на знанието и тяхното популяризиране.
3. Погребването на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в дълбоки геоложки хранилища и съответната подготовка се изключват от обхвата на финансовия пакет, посочен в член 4, параграф 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Подробно описание на целите на програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци

1. Общата цел на програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци е да се продължи извеждането от експлоатация на ядрените съоръжения на Комисията обектите на СИЦ, а именно: СИЦ-Геел в Белгия, СИЦ-Карлсруе в Германия, СИЦ-Испра в Италия и СИЦ-Петен в Нидерландия, както и безопасното управление на отработеното гориво, ядрените материали и радиоактивните отпадъци. Общата цел на програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци се допълва от целта за повишаване на добавена стойност за ЕС на програма чрез допринасяне за разпространението на знания по отношение на процеса на извеждане от експлоатация на отпадъци (генерирани при изпълнението ѝ) за всички държави — членки. През финансовия период, започващ през 2021 г. програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци, трябва да постигне следните резултати:
 - 1.1. За всички обекти:
 - а) безопасно управление на радиоактивни отпадъци, ядрени материали и отработено гориво;
 - б) проучване и разработване на варианти за прехвърляне на задълженията по извеждане от експлоатация и управление на отпадъците на държавата членка — домакин, въз основа на взаимно двустранно споразумение, сключено между Комисията и държавата членка — домакин;
 - в) развиване на връзки и обмен между заинтересованите страни в Съюза (например държави членки, органи по безопасността и оператори на комунални инфраструктури и оператори по извеждане от експлоатация);
 - г) документиране на експлицитни знания и осигуряване на достъп до тях чрез многостранен трансфер на знания, относно въпроси, свързани с процеса на управление на дейностите по извеждането от експлоатация и управление на отпадъци, на най-добрите управленски практики, както и на технологичните предизвикателства и процесите по извеждане от експлоатация на оперативни и организационно равнище, за да се развият потенциални взаимодействия на равнище на Съюза.
 - 1.2. В обекта на СИЦ-Испра (в зависимост от издаването на съответните разрешения от италианските органи за безопасност) в съответствие с националното право:
 - а) извличане, третиране и безопасно съхраняване на исторически отпадъци;
 - б) извличане, третиране и безопасно съхраняване на ядрени материали и отработено гориво;
 - в) извеждане от експлоатация на вече спрени ядрени съоръжения.
 - 1.3. В обекта на СИЦ-Карлсруе (в зависимост от издаването на съответните разрешения от германските органи за безопасност) в съответствие с националното право:
 - а) извеждане от експлоатация на остаряло оборудване;
 - б) минимизиране на инвентара от радиоактивни отпадъци, ядрени материали и отработено гориво;
 - в) извеждане от експлоатация на вече спрени ядрени съоръжения и съхраняване на свързаните радиоактивни отпадъци;
 - г) подготвителни етапи на извеждането от експлоатация на сградни части.
 - 1.4. В обекта на СИЦ-Петен (в зависимост от издаването на съответните разрешения от нидерландските органи за безопасност) в съответствие с националното право:
 - а) минимизиране на инвентара от радиоактивни отпадъци, ядрени материали и отработено гориво;
 - б) извличане, третиране и безопасно управление на исторически радиоактивни отпадъци;
 - в) подготвителни етапи за извеждането от експлоатация на реактора с висока плътност на неутронния поток;
 - г) извеждане от експлоатация на съоръженията на реактора с висока плътност на неутронния поток и безопасно управление на свързаните радиоактивни отпадъци.
 - 1.5. В СИЦ-Геел (в зависимост от издаването на съответните разрешения от белгийските органи за безопасност) в съответствие с националното право:
 - а) извеждане от експлоатация на остаряло оборудване;
 - б) минимизиране на инвентара от радиоактивни отпадъци и ядрени материали;
 - в) подготвителни етапи на извеждането от експлоатация на сградни части.

Напредъкът, постигнат по отношение на настоящата цел, се измерва съответно въз основа на количеството и вида на безопасно съхраняваните или погребаните отпадъци, количеството и вида на безопасно съхраняваните или погребаните ядрени материали и отработено гориво и количеството и вида на отстранените материали. Напредъкът при изпълнението на програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци трябва по правило да се измерва чрез очаквани резултати, междинни цели, целеви дати и съответните ключови показатели за изпълнението, включително по целесъобразност показатели, основани на придобита стойност.

2. Общата цел на програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци се допълва от целта за повишаване на добавена стойност за ЕС по програмата чрез допринасяне за разпространението на знания за процеса на извеждане от експлоатация (генерирани при изпълнението ѝ) за всички държави — членки. През финансовия период, започващ през 2021 г., програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци трябва да постигне следните резултати:
 - 2.1. развиване на връзки и обмен между заинтересованите страни в Съюза (напр. държави членки и органи по безопасността, оператори на комунални инфраструктури и оператори по извеждане от експлоатация);
 - 2.2. документиране на експлицитни знания и осигуряване на достъп до тях чрез многостранен трансфер на знания, относно въпроси, свързани с процеса на управление на дейностите по извеждане от експлоатация и управление на отпадъци, на най-добрите управленски практики, както и на технологичните предизвикателства и процесите по извеждане от експлоатация на оперативно и организационно равнище, за да се развият потенциални взаимодействия на равнище на Съюза.

Напредъкът по отношение на тази цел трябва да бъде измерван с количеството създадени продукти на знанието и тяхното популяризиране.

3. Погребването на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в дълбоки геоложки хранилища е включено в обхвата на програмата на СИЦ за извеждане от експлоатация и управление на отпадъци, в съответствие с изискванията на Директива 2011/70/Евратом.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Показатели за докладване относно напредъка на програмата по отношение на постигането на целите, посочени в член 3

1) Управление на радиоактивните отпадъци:

— количество и вид на безопасно съхраняваните или погребаните отпадъци с годишни цели по вид, отговарящи на ключовите етапи на програмата;

2) Демонтиране и обеззаразяване:

— количество и вид на отстранените материали с годишни цели по вид, отговарящи на ключовите етапи на програмата.
